

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI DE CLUJ—GHERLA ȘI A MARAMUREȘULUI.
 CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 200 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învoială

PARTEA OFICIALĂ

pentru

AMBELE EPARHII.

PASTORALA DE NAȘTEREA DOMNULUI 1930.

IULIU

din îndurarea lui Dumnezeu și grația Sfântului Scaun Apostolic al Romei Episcop român unit de Cluj—Gherla și Administrator Apostolic al Eparhiei Maramureșului,

Veneratului Cler și iubitului popor credincios, Dar și Pace dela Dumnezeu Tatăl Nostru și dela Domnul Isus Hristos.

Venerați Frați și Preaiubiți Fii!

Evangelia păcii se revarsă, ca o cerească binecuvântare în cântarea îngerească din ViŃlaimul Iudeii: „*Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace între oameni de bunăvoină*“

Lungi veacuri dearândul a fost însetată această bunăvestire de sufletul omului, chinuit de pustiirea păcatului, care l a îndepărtat de Domnul și. Dumnezeuul său. Cu această sarcină înfricoșată a cunoștinței osânde, întru care a intrat, a orbecat pe cărarea dureroasă a veacurilor, depărtându-se tot mai mult de Dumnezeu, de cunoștința lui, de bucuria lui, și de dragostea lui, care l-a îmbrățișat ca fiu iubit; adâncindu-se întru rătăcirea întunerecului și întru umbra morții, după cuvântul proorocului.

Întru această soarte a pierzării au ajuns fiii lui Dumnezeu rezvrățiți prin păcat; fiii împărăției, făcuți în chipul și asemănarea lui Dumnezeu. S'a întunecat schinteia dumnezeiască, așezată întru noi, s'a șters chipul și asemănarea lui Dumnezeu și s'a rupt firul vieții darului, prin păcat. Fiii împărăției au intrat întru osânda rezvrătirei. Desmoștești au intrat întru stăpânirea morții.

Dar în robia grea a păcatului, și a morții neamul omenesc înseta izbăvirea, aștepta răscumpărarea. Trăia în sufletul omenirii făgăduința Mântuitorului.

La plinirea vremii poporul ce stătea întru întunec a văzut lumină mare și celor ce zăceau întru umbra morții lumină le-a răsărit lor, cum ne spune proorocul.

Evangelia păcii o vestesc ingerii: *Mărire lui Dumnezeu și pe pământ pace*. Hristos se naște măriți-L. Împăratul păcii și Mântuitorul sufletelor noastre. Lumina cea adevărată, care luminează pe tot omul, ce intră în lume. Dragostea Părintelui, carea se revarsă din prisosință asupra fiilor rătăciți prin păcate.

Darul primirii de fii prin Fiul său Unul-născut trimis în lume, ridică iarăși omenirea la părințeasca îmbrățișare. Cei stăpâniți de puterea întunerecului și a morții, intră întru lumina darului dumnezeiesc, prin Isus Hristos, Domnul nostru, făcut om pentru noi și pentru a noastră mântuire.

Vrăjmașii lui Dumnezeu primesc iertarea și împăcarea și devin iarăși fii ai lui Dumnezeu. Hristos se naște, întâmpinați-L. Deschideți larg sufletele voastre și primiți-L întru voi, pentru a primi „darul primirii de fii” ai lui Dumnezeu.

„*Toți câți L-au primit pe El*, ne spune Sfântul Apostol și Evangelist Ioan, *le-a dat lor putere de a fi fii ai lui Dumnezeu, celor ce cred întru numele Lui*”. (Io. I.) — Această-i taina adâncă a renașterii noastre întru Hristos Isus Domnul nostru, prin credința sufletului, care primește pe Fiul lui Dumnezeu venit în lume.

„Le-a dat lor putere de a fi fii al lui Dumnezeu”. Puterea de viață a fiilor lui Dumnezeu ne-a adus-o Domnul ca cel mai scump dar al Părintelui ceresc, puterea de viață, stinsă în sufletul nostru prin păcat.

Să ne apropiem cu credință de Domnul și să ne împărtășim de această putere dumnezeiască, de acest dar scump al Tatălui nostru, carele este în ceruri, și deveniți iarăși fii iubiți ai Lui, să intrăm întru moștenirea Părintelui. Pentru că, dacă suntem fii, suntem și moșteni ai lui Dumnezeu. Împreună moștenitori cu Isus Hristos, cum ne învață marele Apostol al neamurilor.

Lumea întreagă se oprește o clipă la praznicul luminat al Nașterii Domnului și gândul tuturor se îndreaptă spre ieslea din Viflaim. Dar nu toți adâncesc taina praznicului, nu toți împărtășesc darul. Nu toți se luminează cu lumina cea adevărată, care este cuvântul Domnului, nu toți se împuternicesc cu puterea dumnezeiască de a fi fii ai lui Dumnezeu. „*Eu am venit, ca viața să aibă și din prisosința să aibă*”, zice Domnul. Câți se adapă la izvorul vieții în praznicul nașterii Domnului, câți se împărtășesc cu sfintele Taine ale Domnului, câți se renasc prin aceasta la nouă viață, la viața darului? Praznicul nostru să fie praznic sufletesc, praznic dumnezeiesc. Praznicul vieții fiilor lui Dumnezeu. Un val de nouă viață creștinească, adevărat creștinească, trebuie să țisnească din prăznuirea Nașterii Domnului coborât din Ceriu, ca să dea viață lumii. O nouă viață în sufletul tineretului, izbit totdeauna și mai ales astăzi de primejdioasele valuri ale ispitelor acestui veac rău și păcătos. O viață nouă în sinul familiilor, roase la temelie de necredință. O nouă viață creștinească să străbata toate așezările societății și ale Statului.

Numai prin aceasta putem nădăjdui ușorarea suferințelor de tot felul și însănătoșarea incheieturilor noastre slăbănogite. „*Eu am venit, ca viața să aibă*”. Cuvânt de binecuvântare și de nădejde pentru toți. Pentru mici și pentru mari. Pentru neamuri și pentru țări.

Zădarnică orice încercare, dacă sufletul este lipsit de viață. Neodihnă în suflete, neodihnă în familii, neodihnă în toate așezările noastre, pentru că lipsește credința lui Dumnezeu, darul Lui și pacea Lui.

Cu sufletul adânc îndurerat privim stăpânirea întunerecului în sufletele oamenilor. Pizma și ura străbate gândurile, cuvântările și faptele multora. În fața împerechierilor și desbinărilor între frați, în fața vrăjmașiiilor păgâne a fiilor aceluiaș neam și aceleiași țări, care are lipsă de lucrarea înfrățită a tuturoră, în vremile grele prin cari trecem, mărturisim plângând cu sufletul: aceasta-i puterea întunerecului. Lumina darului dumnezeiesc s'a întunecat, dacă nu s'a stâns cu desăvârșire, dragostea creștinească s'a răcit, pustiirea întunerecului păgănesc se lățește tot mai mult. Unde este pecetea creștinească a sufletului întru care suntem recunoscuți de urmașii lui Hristos? „*Întru aceasta va cunoaște lumea, că sunteți urmașii mei dacă veți avea dragoste întru voi*”. Judecați voi înșivă,

Venerați Frați și preaiubiți fii, oare dragostea creștinească stăpânește azi sufletul oamenilor, cari în acelaș sat, pentru lucruri de nimica, pentru că sunt trecătoare și peritoare, se urăsc până la moarte. Fiul lui Dumnezeu a venit în lume să adune într'una la sîmurile Tatălui pe cei rătăciți, între și să înfrățească pe toți fiii lui Dumnezeu. A venit să doboare toate zidurile de despărțire dintre oameni, ridicate de ura și de pizma sufletului întunecat, și să adune pe toți întru aceeași dragoste creștinească. Vieță nouă ne aduce Domnul, vieța păcii Sale, întru dragoste de frați.

Această viață ne-o îmbie, viață din prisosință. „*Eu am venit, ca vință să aibă și din prisosință să aibă.* Să ne apropiem și să sorbim din izvoarele vieții cu toții.

Indreptați pașii pruncilor voștri spre aceste izvoare, pentru a li a din pruncie apa vie a darului pruncului Isus, pe care să-L îndrăgească cu sufletul lor de copil, pentru că Domnul viața întregă mult i-a iubit și îi iubește în toată veșnicia, pe ei cu deosăbire. La aceste izvoare să-și stâmpere setea sufletului tineretului, nădejdea viitorului, pe care i-l cerșim dela Domnul mai luminat și mai fericit. La altarele Domnului din Tainele de viață dătătoare să iea putere de viață familiile, înoind puterile sufletului creștinesc, pentru așezarea pe temelii nestrucăcioase a vieții casnice. De aici, dela vatra creștinească, să pornească valuri noi de sănătate creștinească în ființa neamului, în viața Țării întregi, scumpă sufletului nostru.

Prin aceste puteri de viață se va împuternici și va putea birui, orice greutate ar întâmpina, pe cărarea ce îi este croită de Pronia cerească. Prin înseninarea sufletului nostru se va însenina sufletul unui neam întreg și din bucuria și fericirea vieții casnice creștinești, se va revărsa valul de adevărată bucurie și fericire asupra întregului neam. Se vor înmulți creștinii, cei adevărați al căror suflet va fi dragostea creștinească; se vor înfrăți cei buni, se vor uni fiii împărăției lui Dumnezeu și vor zdrobi stăpânirea răului, a urii și a pizmei, și vor așeza de lege a împărăției noastre, legea împărăției lui Dumnezeu: dragostea creștinească. Și ne vom bucura cu sufletul fericit de pacea lui Dumnezeu întru toate ale noastre.

Renaștere, reîncreștinare. Cu toți spre o nouă vieță creștinească. Cu această viață creștinească să preamărim pe Dumnezeu și să ne învrednicim de adevărată pace pe pământ între oameni de bunăvoire.

Pacea Domnului, pe care lumea nu o poate da.

Cu acest gând și această hotărâre să ne apropiem cu sufletul de ieslea din Viflaim și închinându-ne cu zmerenia păstorilor să cerșim din adâncul inimii: Pacea Ta dă ni-o, Doamne, și toate ni le-ai dat nouă.

Cântarea ingerească să se înalțe curată și caldă spre Ceriu: „*Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace între oameni de bunăvoire.*”

„*Darul Domnului nostru Isus Hristos și iubirea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Spiritului Sfânt să fie cu voi cu toți.*”

Dragostea mea cu voi cu toți întru Hristos Isus. Amin.”

Gherla, la Nașterea după trup a Domnului nostru Isus Hristos 1930.

Episcop Iuliu

Aceasta pastorală se va ceti din partea Onorat Frățiilor Voastre popoului credincios în prima zi de Crăciun, iar în filii în ziua a doua. Unde sunt mai multe filii, se va ceti și a treia zi de sărbătoare.

Gherla, la 25 Decemvrie 1930.

Nr. 2418 C.—1930.

Recensământul populației.

Potrivit legii votate încă în primăvară, la 29 Decembrie a. c. se va face recensământul general al întregii populații din Țara noastră, când se va face și o conscriere a tuturor clădirilor, întreprinderilor industriale și altele.

Organele de stat, încredințate cu această lucrare, sunt în posesiunea formularelor necesare și a instrucțiunilor privitoare la stabilirea numărului locuitorilor țării, a situației lor economice, sociale, religioase și naționale.

Recensământul de acum are o deosebită importanță și pentru faptul, că acesta este primul recensământ ce se face în România întregită după normele stabilite pentru asemenea lucrări, de rezultatele științifice referitoare, și pentru împrejurarea, că de datele cuprinse în acest recensământ se va folosi timp de 10 ani o lume întreagă.

Recensământul va înregistra, cum este firesc, și religia cetățenilor Țării, făcându-se, astfel, și o numărătoare exactă a credincioșilor Bisericii noastre.

Chiar pentru aceasta am socotit a fi potrivit, să atragem atențiunea Veneratului Cler din Eparhiile noastre asupra acestor importante lucrări, și îndemnăm pe toți Frații preoți să dea tot concursul autorităților încredințate cu conscripția, pentru a ușura munca acestora și pentru a veghea, să nu se strecoare vre-o eroare la conscrierile datelor referitoare la credincioșii noștri.

În special dispunem următoarele :

1. Frații preoți vor explica credincioșilor din parohiile și filiiile lor rostul și importanța recensământului și arătându-le, că acesta nu urmărește nici o împovărare nouă și că suntem toți datori a ușura, spre binele țării, munca aceluia, cari au sarcina grea de a face numărătorea oficială, îi vor îndemna să *declare fidel și exact* datele cerute de către organele competente;

2. Vor atrage atențiunea credincioșilor noștri, să fie cu deosebită băgare de seamă, că în listele oficiale ale recensământului, să fie trecuți, îm-

preună cu membrii familiilor lor și cu toți aceia, cari locuiesc împreună cu ei, *cu aparținând Bisericii române-unite (greco-cat. româna) și să nu fie trecuți, din greșală, la alte confesiuni.*

3. Frații preoți vor urmări și controla lucrările de recensământ, cautând, să dea deslușiri, unde ar fi cazul, — mai ales la conscrierea datelor celor neștiutori de carte — ca în conscrieri să între numai date *fidele și exacte, amăsurat intențiunilor bune și curate ale legii și ale autorităților mai înalte.* Deosebită vigilență se impune mai ales în jurul înregistrării aceluia, cari *nu știu, și nu pot,* să controleze singuri felul, cum au fost induși în buletinele recensământului. Pentru aceasta Frații preoți, în decursul lucrărilor de conscriere, vor sta permanent cu comisiunea, ce va face aceste lucrări, dând întru toate sprijinul și desușirile de lipsă;

4. După terminarea conscrierii, Frații preoți vor întocmi *câte două copii* de pe actele de totalizare a recensământului din toate parohiile și filiiile păstoririi lor încredințate, cari să cuprindă datele finale cu numărul total al cetățenilor din comuna respectivă, repartizați pe confesiuni — și legalizându-le prin primăriile respective, una copie vor păstra-o, cu grijă, în arhivul parohial, iar a doua o vor înainta, pe calea Oficiului protopopesc competent. acestui Ordinariat. Frații preoți vor înainta aceste acte Oficiului protopopesc tractual până cel mai târziu la 10 Ianuarie 1931, iar Frații protopopi, adunându le toate din întreg tractul lor, ni-le vor înainta nouă până cel mai târziu la 20 Ianuarie 1931.

Atragem din nou atențiunea Veneratului nostru Cler la celea mai sus expuse și la executarea întocmai a celor ordonate, și ținem să inculcăm, *sub grea răspundere, pasibilă de sancțiunile canonice,* tuturor Fraților cea mai mare grijă și vigilență, pentruca în actele recensământului să nu între greșeli.

Gherla, la 15 Dec. 1930.

Raport

despre starea „Fondului de ajutorare a preoților pensionari și orfanilor de preoți” pe anul 1929.

Nr. curent	A n u l 1929	Intrate		Nr. curent	A n u l 1929	Eșite	
		Lei	B.			Lei	B.
1	10% din salariile pe Ianuarie—Decembrie 1929 a preoților diecezani și a preoților gremialiști după scăderea alor 10% a salariului de bază și a grad-lor.	3,106,884	70	1	Restituirea la fondul de penziune de 10% a ajutoarelor distribuite din interese, în anii 1926—1928 la preoții pensionari, văduvele și orfanii de preoți	961,180	—
2	Dela clericul George Costin căsătorit cu fiică de mirean, taxă — — —	15,000	—	2	Ajutor la preoții pensionari, văduvele și orfanii de preoți pe Aprilie—Decembrie 1929 — — —	1,383,381	—
3	Alte venite pentru fond	477,613	25	3	Depuneri la „Cassa generală de economii din Sibiu, sucursala Cluj” — —	1,242,000	—
4	Interese după depuneri la 31 Dec. 1929 — — —	14,862	—	4	Interese capitalizate cu 31 Dec 1929 — — — —	14,826	—
				5	Rest de casă la 31 Dec 1929 — — — —	12,936	95
	Total	3,614,323	95		Total	3,614,323	95

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Administrația Centrală Capitulară

Gherla, la 31 Decembrie 1929.

Dioniziu Vaida
canonic—director.

Hirotonire.

În ziua de 6 Decembrie a. c. Sărbătoarea Sfântului Nicolae au fost hirotoniți întru *podiacani* și *diaconi*, următorii clerici diecezani: *George Podma, Valer Muste și Ioan Petrescu*; iar Duminecă, în 7 Decembrie a. c. *aceiași*, împreună cu diaconul *Ioan Dunca*, au fost hirotoniți întru *preoți*,

Din șed. conz. 11 Dec. 1930.

Nr. 2112. C.

Dispenze matrimoniale.

Cererile pentru dispenze matrimoniale, dela orice piedică dirimentă sau impedientă de căsătorie, sunt a se întocmi de către preoții locali — nu de către miri — cari în cerere, pelângă numele și conumele, religia, data naște-

rii, numele părinților și domiciliul mirilor, vor arăta exact dela care anume impediment se cere dispenză, accludând, dacă este cazul, șema exactă a consanguinității, afinității, sau înruderii spirituale.

Cererile pentru dispenze se vor înainta de cu bună vreme. În cereri se vor arăta limpede *motivele canonice juste*, în baza cărora se solicită dispenza, cunoscând, că cererilor nemotivate nu se poate deferi, dat fiind, că asemenea dispenze nu se pot da, decât numai din cauze juste și grave.

La cererile pentru dispenză dela *religiunea mixtă*, afară de expunerea motivelor canonice, este a se aclude și declarația mirilor, prescrisă în ordinul nostru Nr. 3555—1928, publicat în „Curierul Creștin” Nr. 15 din 1 August 1928. Formularele pentru asemenea

declarații se vor comanda la Librăria Diecezană.

La cererile pentru dispensă dela *defectul etății* neîmplinite se vor aceluia următoarele acte:

1. Extrasul de botez al mirelui (sau miresei), pentru care se cere dispensa.

2. Declarația mirelui (miresei), că din liberă voință, fără a fi silit, dorește a încheia căsătoria *aceasta*.

3. Declarația părinților sau tutorilor mirelui (miresei), că consimt la *aceasta* căsătorie a fiului (fiicei) lor.

4. Certificat oficial medical, că mirele (mireasa) fizicește este apt pentru a încheia căsătorie.

Taxele cancelariale, cari sunt a se înainta acestui Ordinariat de-odată cu cererile, pentru dispenze, rămân celea fixate cu ordinul nostru Nr. 941—1927, publicat în „Curierul Creștin“ Nr. 3-4 din 15 Februarie 1927, și anume:

1. Afinitate ordul I. grad II.	300 L.
2. Consângenitate și afinitate grad III.	250 „
3. „ „ „ IV.	100 „
4. „ „ „ V.	150 „
5. „ „ „ VI.	100 „
6. „ „ „ VII.	80 „
7. Afinitate de ordul II, orice grad.	40 „
8. Inrudire spirituală, orice grad	40 „
9. Defectul etății neîmplinite	100 „
10. Timpul sacrat și oprit	40 „
11. Timpul de jale	40 „
12. Dela trei vestiri	60 „
13. Dela două vestiri.	40 „
14. Dela una vestire	20 „

În caz de paupertate a mirilor se va putea cere reducerea, sau chiar iertarea acestor taxe cancelariale.

Gherla, la 2 Dec. 1930.

Nr. 2311.

Înaintare de procese verbale, contracte etc.

Aducem la cunoștința Fraților protopopi tractuali și preoți, că toate contractele, repartițiile și procesele verbale, de orice natură, precum și toate actele, cari se susțin pentru a fi provăzute cu clauzula de aprobare, sau luare la cunoștință, sau vizare din partea acestui Ordinariat, sunt a se înainta pe calea Oficiului protopopesic competent în câte trei exemplare.

Cererile, cari ni-se vor înainta, fără a fi înzestrate cu numărul prescripționat din aceste acte, nu vor putea fi luate în considerare, suferind astfel întârziere rezolvirea cauzelor. Frații protopopi asemenea cereri nici nu ne vor înainta, ci le vor restitui, pentru a fi completate.

Gherla, la 2 Dec. 1930.

Nr. 230.

Abonamentul la „Curierul Creștin“ pentru parohiile neabonate.

Abonamentul pentru organul oficial al nostru, „Curierul Creștin“ pe seama parohiilor neabonate și cari au intrat sub jurisdicțiunea noastră cu ziua de 15 August a. c. se statorește în suma de 75 Lei pentru anul 1930, care sumă se va achita din cassele bisericesti ale parohiilor, iar „Curierul Creștin“ se va păstra în arhivele parohiale.

Parohiile obligate la acest abonament sunt:

1. Cele 150 parohii încorporate Eparhiei de Cluj-Gherla din teritoriul Arhidiecezei.

2. Cele 32 parohii alăturate noiei Eparhii a Maramureșului dela Eparhia de Oradea și parohia Boian din Bucovina.

3. Cele 48 parohii *rutene* încorporate Eparhiei Maramureșului.

Frații protopopi, în districtile cărora se află acestea parohii, vor aduna aceste sume dela toate parohiile și le vor achita Redacției „Curierului Creștin“ Gherla.

Începând cu 1 Ianuarie 1931 abonamentul va fi și pentru aceste parohii cel obicinuit.

Gherla, la 3 Dec. 1930.

Nr. 2310.

Concurs pentru burse.

Prin acestea se publică concurs la două burse de câte 1000 Lei din fundațiunea „Ioan Hossu și Belindcan Iuliana“, pentru studenți la școli medii, reale, reale-militare, industriale, precum și pentru ucenici de industrie și comerț, industriași începători, etc.

Amăsurat literilor fundamentale la aceste burse pot recurge numai descendenți din următoarele familii:

Familia Hossu Petru;

Familia Hossu Ioan, fost preot în Borșa;

Familia Lemeni, fost preot în Măciș;

Familia Cherestes fost preot în Imbüz.

Din șed. conz. 26 Sept. 1930.

Nr. 692.

Noțiuni de Agricultură.

De curând a apărut cartea „Noțiuni de Agricultură, Zootehnie și Horticultură”, scrisă de Prea Onoratul Domn Niculae Pop, protopop onorar profesor pensionar în Blaj.

Fiind din multe considerente foarte folositoare, o recomandăm în atențiunea Fraților preoți atât din Eparhia de Cluj—Gherla, cât și din Eparhia Maramureșului.

Se poate comanda dela autor din Blaj, cu prețul de 160 Lei exemplarul, plus porto postal.

Din șed. conz. 16 Sept. 1930.

Nr. 560. C.

PARTEA OFICIALĂ

pentru

EPARHIA DE CLUJ—GHERLA

Numiri.

Onoratul *Valer Rebreanu*, paroh în *Chiuzu* este numit în aceeași calitate la parohia *Românești* (D. Ciocmanului).

Din șed. conz. 11 Dec. 1930.

Nr. 2378.

Onoratul *Ioan Irimieș*, paroh în *Marga* este numit în aceeași calitate la parohia *Florești* (D. Clujului).

Din șed. conz. 13 Dec. 1930.

Nr. 1087. C.

Onoratul *Ovidiu Bulbuc*, preot nou-hirotonit este numit *preot III* la parohia *Nesăud* (Vicariatul Rodnei).

Din șed. conz. 11 Dec. 1930.

Nr. 2017.

Onoratul *Valer Muste*, preot nou-hirotonit este numit administrator local la parohia *Dealul Mare* (D. Câțcăului).

Din șed. conz. 11 Dec. 1930.

Nr. 2290.

Concurs la parohii.

Parohia *Cășeu* (D. Reteag) se curentează cu terminul de *15 Ianuarie 1931* pelângă susținerea anului de văduvie.

Din șed. conz. 11 Dec. 1930.

Nr. 2355.

Doritorii de-a dobândi acest beneficiu eparhial, să-și înainteze rugărilor la Ordinariatul episcopal în termenul concursual — pe calea *oficiului protopopesc competent*, — provăzute cu următoarele documente:

1. Absolutorul teologic.

2. Atestat de serviciu dela oficiul protopopesc

3. Extras autentic din protocolul școlar despre catehizarea elevilor școlari, în anul școlastic 1929/30 la caz, că școala în anul școlastic trecut n'a fost necționat atestat oficios, că pruncii totuși au fost catehezați

4. Extras autentic din protocolul predicilor de pe un an, care se termină la data când se înaintează rugărilor

La rugărilor înaintate fără aceste documente, — dintre cari cele de sub 3 și 4 trebuie să fie vizate și autentificate de către oficiul protopopesc, — nu se va reflecta.

PARTEA OFICIALĂ

pentru

EPARHIA MARAMUREȘULUI

Numiri.

Mult Onoratul *Paul Fetti*, protopop onorar-paroh în *Iadăra* este numit în aceeași calitate la parohia *Someș-Odorheiu* (D. Noșigului).

Din șed. conz. 13 Dec. 1930.

Nr. 701. M.

Onotatul *Vasile Dunca*, paroh în *Cuhea* a fost numit în aceeași calitate la postul de *preot II* din parohia *Ieud*.

Din șed. conz. 11 Dec. 1930.

Nr. 179. M.

Onoratul *Ioan Dunca*, preot nou-hirotonit este numit administrator local la parohia *Cuhea* (D. Ieudului).

Din șed. conz. 11 Dec. 1930.

Nr. 776. M.

Episcop Dr. Iuliu Hossu

Partea neoficiala.**Gânduri de Crăciun**

de Ion Gârbiceanu.

Rațiunea și adeseori și inima noastră, nu se împacă cu simplitatea venirii în lume a Fiului. La plinirea vremii prorocită în viziuni arzătoare, așteptată cu înfrigurare de lumea întreagă, cufundată în pesimism greu și în nenorocire spirituală și materială; când a bătut marele ceas, tras din eternitate de Părintele; când s'a deschis din nou ceriul, când s'a petrecut cel mai mare eveniment dela întemeierea lumii, — cum să înțelegem și să ne mulțumim cu o naștere în iesle, la închinarea câtorva păstori simpli, sau a magilor veniți de departe? Înșăși cântarea ingerilor în noaptea sfântă ne pare prea săracă, prea în taină. Firea omenescă ar fi dorit un mare fast, o mare strălucire, o sguđuire din temelii a pământului, o veste înfricoșată în lumea întreagă. Ceva asemănător cu descrierea venirii celei de a doua a Domnului, la sfârșitul lumii, făcută de Sfântul Ioan Evangelistul în Apocalips.

Nu ne vom putea desbrăca niciodată cu desăvârșire, de a judeca omeneste lucrurile Domnului. Vecinic vom fi impresionați de imaginația noastră și vom fi sub teroarea simțurilor noastre. Măreția desfășurării unui eveniment o vom vedea mereu în ceea ce ne aduc la cunoștință văzul și auzul cel trupeșc. iar văzul cel spiritual în treg ni-e păstrat pentru viața cea fără de moarte.

Dar voința, puterea, ca și lucrările Domnului, le putem pipăi numai cu spiritul și în viața cea muritoare. Dela începuturile lumii „Ceriurile spun mărirea lui Dumnezeu și facerea mânilor Lui o vestește țăriă” și „cele nevăzute ale lui Dumnezeu se fac

înțelese din zidirile Lui“. Dar chiar aceasta nesecată măreție a Universului, materială și trecută prin simțurile noastre, vorbește nu aceloră, cari deschid numai ochii trupului, ci mai ales aceloră, cari fac silă spiritului să-și ridice pleoapele. Din frământarea imaterială a duhului, din gând și din raționament, din simțire și sentiment, se cunosc, ca prin oglindă abia, realitățile Spiritului Atotputernic. Cine nu trăiește prin spirit, nu poate cunoaște nici pe Dumnezeu, nici nu poate înțelege căile Lui, și va rămânea nebunul Psalmistului, care „a zis în inima sa: nu este Dumnezeu“.

Și dacă lipsa elementului vivificant al vieții noastre aduce marea noapte a necunoștinței de Dumnezeu, cum ne vom putea apropia de înțelegerea forțelor Lui, fără puterea spiritului? Orice cunoștință, orice adevăr prins de rațiune, rămâne sterp și rece, dacă nu e penetrat de duhul nostru, dacă nu e frământat și profundat prin aceea operație pur umana a meditației, în care își pun puterile toate facultățile spiritului nostru, intelectul și inima.

Dacă simplitatea nașterii Mântuitorului, ca fapt relatat de Evangelie, o supunem acestei operații spirituale, cu sinceritate și fără nici un gând preconcepțit, ne mirăm noi înșine ne mai aflând în realitatea istorisirii evanghelice nici un element, care nu ar fi compatibil cu marele fapt al Nașterii Fiului.

Ce ne mai poate răzvrăti împotriva nașterii în iesle a lui Isus, în loc de strălucite palate împărătești, când vom gândi și vom simți, când vom crede, că Cel ce s'a născut, nu e un simplu proroc sau viitor împărat, ci însuși

Fiul lui Dumnezeu „prin carele toate s'au făcut“. Ce importanță putea avea pentru o faptă a ziditorului tuturor, staulul sau palatul? Pentru ce ar fi o micșorare a lui Dumnezeu petrecerea în staul, după ce El petrece în cer și pe pământ pretutindenea, umplând toate cu putere? Sa? Ce degradare poate fi pentru un împărat, când intră într'un bordeiu sărac? Ce micșorare are soarele prin faptul, că se reflectează și în mare și într'o baltă, și într'un picur de apă? Că luminează și florile și buruienile?

Dumnezeu nu se poate micșora nici nu se poate umili, ori unde ar vrea să dea dovadă de existența Sa în lucrurile zidite de El,

Nici întrupându-se în om, nici născându-se într'o iesle, Ziditorul nu poate pierde nimic din strălucirea Sa.

Nașterea Fiului în staul, pentru Divinitate nu putea avea nici o importanță, când e vorba de Cel născut „mai înainte de toți vecii“. Căruia Tatăl i a zis din eternitate: „Fiul meu ești Tu, Eu astăzi Te-am născut“.

Și Mântuitorul a venit în lume să mărturisească de Adevărul etern, nu de adevărul omeneșc, să ne familiarizeze cu faptele Domnului, nu cu faptele omului. Să înțelegem vieța în spirit și adevăr, nu după rătăcirile minții, ale fantaziei, sau ale dorințelor noastre.

Chiar dacă Hristos, s'ar fi născut între toate semnele puterii divine, nu L'ar fi adorat, nu ar fi crezut în El aceia, cari nu știu ori nu vor să trăiască după poruncile duhului. Pentru că, nu uimirea simțurilor naște credința, ci înfrângerea și înălțarea spiritului. „*Dacă nu ascultă de Moisi și de prooroci (fratele tău), nu ar crede nici dacă ar învia cineva din morți*“, spune părintele Avram bogatului din Iad în pilda cu Lazar cel sărac. Mulți n'au crezut văzând învierea lui Lazar,

chiar învierea Domnului, mulți nu vor crede nici la cea de a doua arătare a Lui, deși atunci va veni „cu mărire și putere“.

De aceea să nu se împiedece gândul și inima noastră de simplitatea venirii în lume a Fiului. Pentru cel ce a creat toate, nu poate fi nici o micșorare în aceasta lipsă de strălucire lumească. El nu avea nevoie de o minune nouă atunci, când se petrecea cea mai mare: *Nașterea Dumnezeului om*, iar omenirea nu ar fi crezut mai tare în El, dacă se naștea cu mare strălucire, câtă vreme nu contempla acest eveniment în lumina duhului.

N'a despiciat în două luni, ca un cataclism înfricoșător, Nașterea Fiului, să rămână o prăpastie deschisă până în zilele noastre, dar a făcut un lucru neasămănat mai mare: a abătut, cu desăvârșire cursul marelui fluviu al vieții omenești, îndreptându-l să se verse, nu în mări și oceane trecătoare, ci în nemărginirea vieții de veci. A pus mare senin, mai înalt ca piramizile, la încrucișarea legilor materiei și ale spiritului, și a dat putere tuturor celor, ce vor crede întru Numele Lui, să aleagă drumul legilor spiritului, spre desăvârșirea, umanității în lume, și mântuirea și gloriificarea ei în eternitate.

Pământul nu s'a despiciat la Nașterea Domnului, dar s'au deschis cerurile, și îngerii vesteau cele trei mari porunci ale vieții celei superior-omenești: *Mărire* lui Dumnezeu, *bună-voire* și dragoste între oameni, *pace* pe pământ!... Temeiurile Evangheliei, ce avea să fie vestită de Cel ce se naștea om, și în aceeași vreme singurele temeieri ale unei adevărate și superioare vieți omenești; a vieții în spirit, în adevăr și iubire.

I. Agârbiceanu

Discuția la Mesaj în Senat

— Discursul Prea Sfințitului Iuliu. — Comentariile presei. —

În cadrele discuției la mesaj Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Iuliu al nostru, în ședința de Miercuri 3 Decembrie a. c. a Senatului a dat din nou expresie sentimentelor loiale pe care Biserica Română Unită le nutrește față de Țară și Tron.

Intr'un discurs admirabil — ce a fost viu aplaudat de întreaga incintă a maturului Corp — și elogios comentat în toate cercurile și de către întreaga presă din Țară, a arătat punctul de vedere al Bisericii române unite față de Cuvântul Regal.

Și până când vom putea publica în întregime discursul, dăm în cele ce urmează un mic rezumat al celor spuse de către Prea Sfinția Sa, — dupăcum îl luăm din cotidienele din Capitală.

Analizând mesajul regal dela deschiderea Corpurilor Legiuitoare, Prea Sfințitul scoate în relief și subliniază pasagiile mesajului prin care Majestatea Sa Regele a făcut apel la colaborarea și împreună-lucrarea tuturor forțelor vii și a tuturor fiilor buni ai Țării.

Apelul este partea cea mai însemnată din mesaj, căci înseamnă să depășim necesitățile personale și granițele de partid. Înțelegem pe deplin acest apel, care este atât de bine venit în acestea zile de grea criză economică și morală și care trebuie urmat.

Biserica răspunde fără șovăire și stă gata să colaboreze și aici și afară, așezând pe altarul Țării tot ce poate da mai frumos din sufletul ei.

E supremul moment azi, ca să conlucreze toate forțele vii ale națiunii noastre. Zecă ani de zile au fost multe frământări între noi, multă energie s'a pierdut, în vreme ce alte țări au făcut eforturi uriașe, pentruca să se consolideze; în toate țările s'a înțeles acest imperativ al vremii; în toate țările am văzut partide pe cari le despart prăpastii de convingeri, colaborând la consolidarea țării. Oamenii de seamă de aiurea, au făcut sacrificii personale pentru a contribui la salvarea patriei lor. Herriot a primit să fie un simplu mi-

nistru, dupăce mai înainte fusese președinte de consiliu. Și acelaș lucru, aceeaș colaborare o vedem și'n alte țări

Prea Sfinția Sa apoi, se ocupă de conferințele internaționale, de diversele întâlniri ale miniștrilor de externe ai unor țări, menite a crea noi legături, o nouă și mai sinceră apropiere între popoare.

Acelaș spirit de sacrificiu, aceeaș înțelegere superioară, — de care sunt animate alte națiuni — trebuie să ne călăuzească și pe noi în aceste vremi grele. *Să ne unim și să muncim împreună.* În vreme ce peste graniță zângănesc săbii și clocotesc amenințări, în vreme ce fiecare neam caută reazim în noi prietenii și în legături temeinice, pe care se să poată spijini, avem și noi suprema datorie să ne unim — și înțelegând situația — să ne consolidăm.

Noi, Ardealul, *ne-am unit pentru vecii vecilor cu Patria Mamă, și nimic din lăuntru sau din afară nu poate să lovească în ceea ce dreptatea istorică a constințit.*

Avem un popor admirabil. Nu o spun numai eu din experiența mea, ci ni-o spun toți oamenii de stat streini, cari au trecut pe la noi, și ne cunosc. Și conducătorii acestui popor bun și harnic, trebuie să asculte de glasul celui de al 11-lea ceas și să se unească în eforturile pentru binele Patriei.

Numai așa vom învinge și criza economică și toate planurile se s'ar țese altundeva contra noastră

Biserica înțelege apelul Regelui, și cei dintâi, care trebuie să răspundă acestui apel sunt reprezentanții tuturor confesiunilor. Ei au datoria de a propovădui, cei dintâi, pacea și înțelegerea în această vale a plângerii desăvârșind iubirea între frați după exemplul blândului Isus. Unitatea, clădită pe pace și dragoste, este supremul ideal al nostru pe care-l împărțăm tuturor cu toată puterea sufletelor și a minților noastre.

Nu este nimerit — continuă Prea Sfințitul Iuliu în altă ordine de idei — a grăi aci despre cifre și despre bani, dar pentrucă s'a spus, că unele biserici sunt mai privilegiate decât altele, voiui înlătura unele nedumeriri

Înalt Prea Sfinția Sa Patriarhul a citit o statistică despre repartizarea ajutoarelor, date de către Stat tuturor confesiunilor. Dar la examinarea acestor ajutoare nu se poate lua în considerare numai numărul

credincioșilor, ci trubue să considerăm și urgența nevoilor și starea materială a fiecărui cult.

Nici nu avem statistică completă despre numărul credincioșilor pe confesiuni; deci repartizarea numai după acest criteriu, ar fi și mai dificilă.

Luând în considerare numai numărul credincioșilor s'ar veni pentru Biserica română unită 34 milioane mai mult, decât i-s'ar cuveni proporționat, considerând numărul credincioșilor în proporția populației pe întreaga Țară. Raportată însă aceasta sumă la populația ortodoxă din Ardeal, disproporția dispore

Luptăm împreună împotriva sectelor numai în interesul Patriei; avem, deci, și noi drept la același ajutor din partea Statului, căci și Biserica unită este păstrătoarea conștiinței naționale. *Ea a servit în trecut la menținerea ființei naționale românești* și tot, ceace are această Biserică, este câștigat nu prin daruri, ci prin lupte grele, Parohiile multe și mereu active sunt necesare și azi. Acolo, unde se află câteva sute de Români, în mijlocul a câteva mii de reformați, slăbiți și ei de adventiști, trebuie să se găsească un preot român, care să mențină în aceia credința și conștiința națională. Mai ales azi, când sectele — mai ales adventiștii — fac propagandă tot mai mare și câștigă teren tot mai mult, *când sectele reprezintă adevărata primejdie atât pentru Biserica unită cât și pentru Biserica ortodoxă*, este necesar să se mențină numărul de azi al parohiilor, așa cum au fost create prin aprobările Ministerului de Culte și Instrucțiune Publică, în toți anii de după războiu.

Avem protopopiate numeroase? Dar ele au făcut numai bine și bucuroși am fi, dacă am avea puteri, să le înmulțim chiar în interesul Statului și al Națiunii Române

Trebuesc revizuite averile confesiunilor și constatate lipsurile reale ale acelor. Bisericile sunt în sînul Statului organisme vii, nu figuri geometrice, pe care să le putem așeza fie cum. Chiar pentru aceasta să nu preocupăm ajutorul dat din partea Statului pentru nici una din Bisericile noastre, căci nu putem calcula cu precizie, căreia dintre Biserică, cât ajutor i-se cuvine.

Biserica — pentru Stat — *e o forță vie, care stă în slujba neamului fără preocupare, fără rezervă și fără șovăire*. Lucrăm prin suflet asupra sufletului și nu așteptăm preț nici dela Neam nici dela Stat. Dăm în dar tuturor darul nostru, fără a ține seamă de milioanele Țării. Dar este în interesul statului subvenționarea și ajutoarea bisericii pentru a-și putea plini misiunea morală înaltă în sînul neamului.

Am prăznuit alaltăieri 12 ani dela unirea făcută pentru vecie între Ardeal și Patria Mamă. Eu am avut fericirea să citesc la Alba-Iulia declarația de unire și atunci, în fața poporului, ne-am îmbrățoșat cu Patria: hula Țării, pecetluind înfrățirea și buna înțelegere.

Regele Țării a cerut Patriarhului ortodox și nouă o frățescă, românească și creștinească împreună lucrare. *Noi urmăm fără șovăire apelul Regelui*. Noi dorim deplina desvoltare și înflorire a Bisericii ortodoxe; *nu, însă, din slăbiciunea noastră se va întări ea*. Fiecare Biserică să-și urmeze calea ei spirituală creată de împrejurări istorice și răspunzând nevoilor naționale.

Infrățirea noastră e pecetluită pe veci; să ne întărim pe calea binelui comun a progresului Țării, pregătindu-ne temeinic pentru ziua luminată a desăvârșitei contopiri dintre sufletele noastre. — *Eu întrezăresc ziua fericită, când cele două Biserici naționale se vor uni și vom vedea Imperiul Roman de Răsărit cu Patriarh român în unitatea credinței*. Pentru aceasta trebuie să ne rugăm și să lucrăm conștient și consecvent în bunăînțelegere și în pace.

În încheiere, Prea Sfinția Sa, aduce omagii Suveranului a cărui cuvânt pentru Unire și muncă trebuie urmat spre binele obștesc; și-și încheie discursul prin cuvintele: *dragoste, muncă și jertfă să fie răspunsul nostru la mesajul Regelui* (Aplauze furtunoase și îndelung repetate).

* * *

Precum am spus mai sus, discursul P. S. S. Iuliu a fost viu aplaudat și elogios comentat de către întreaga presă din Țară. Dintre comentariile ziarelor publicăm cele ce urmează.

„Adevărul“ în Nr. 14401 din 5 Dec. a. c. scrie următoarele:

La mesaj cuvântarea de frumoasă ținută a episcopului unit Hossu. Prelatul ardelean a adus la tribună uu ecou din dialectica fină a amvonului catolic. Fiește, a discutat și eterna chestie a subvențiilor pentru biserică.

Din ansamblul cuvântării s'a desprins însă o vibrantă dorință pentru pacificarea spiritelor prin frățietatea sinceră, prin colaborarea prietenească.

A fost o declarație de pace necesară.

„Universul“ în Nr. 304 din 5 Dec. a. c. are următoarele aprecieri despre discursul vibrant al P. Sfințitului Iuliu:

P. S. S. Episcopul Hossu, reprezentantul de frunte al bisericii unite din Senat

într'o cuvântare în care talentul oratoric s'a afirmat din nou puternic, a arătat impetuoasă nevoie de unire a oamenilor politici, pentru salvarea țării, scoțând în relief rolul pe care trebuie să-l joace Biserica pentru propagarea acestui spirit de concordie. O predică pentru pace pe temă religioasă, cu argumente, etico-religioase și profan politice, alese cu artă și înțelegere a realităților imediate.

„Lupta” în Nr 2725 din 5 Dec. publicând și portretul P. Sfințitului Iuliu scrie acestea:

În ședința de ieri am avut, apoi, rarul prilej de a asculta o cuvântare de o mare amploare, rostită de Episcopul Hossu, orator de talent și șeful — în Senat — al bisericii unite..

Afară de acestea, toate ziarele din Tară au publicat pe lung discursul P. Sfințitului, subliniind pasajii principale. Noi îl vom publica în întregime îndată ce vom fi în posesia lui, după notele stenografice luate în Senat.

Răscumpărarea

Creiând Dumnezeu pe Adam, îl putea lăsa în orăcina pur naturală. În nemărginita-i bunătate, însă, voit-a să-l ridice și împreună cu el pe toți urmașii săi la o altă viață, superioară vieții raționale; voit-a să-l ridice până la înșasă viața Sa dumnezească. Din servitor, ce era, l-a ridicat la treapta și demnitatea de fiu al său. „Le-a dat lor putere să fie fii ai lui Dumnezeu”. [Io 1, 12]. Pentruca această nouă viață să nu fie o simplă închipuire, i-a comunicat o participare a vieții sale dumnezeiești prin darul sfinților și l-a împodobit cu alte privilegii prin cari mai ușor putea trăi acea viață.

Dacă Adam va fi credincios lui Dumnezeu, viața supranaturală o va lăsa ca fericită moștenire tuturor aceluia, cari se vor naște din el, iar în caz, că nu va fi credincios, lua-se va nu numai dela el, ci și dela toți urmașii săi. Astfel fu decretul lui Dumnezeu, ridicând pe om la viața supranaturală. Din nefericire Adam căzu în neascultare față de Dumnezeu și așa se destină morții, împreună cu toți fii săi.

Lăcru minunat! Dumnezeu nu voia să lase pierzării cu nici un preț pe acest fiu necredincios. Dumnezeu este cel vălămat și totuși El va fi cel dintâiu, care se va gândi la o reparație. El va fi acela, care, în locul morții meritate, rosti-va din toată veșnicia un alt decret de viață. Dintre două lucruri unul trebuia ales necondiționat: sau aplicarea vieții pierdute. Omul din partea lui nu era capabil de altceva decât să-și plece capul la înfricoșata pedeapsă, căci ispasirea și reparația lui rămânea pururea la infinită distanță de aceea ispasire ce o cerea păcatul făcut. Se părea, ca însuși Dumnezeu stătea de gând la alegere. Dar nu, e o simplă închipuire a noastră, căci

atât mult l-a stat la inimă viața, ce a comunicat-o acestui fiu necredincios, încât, pentru a o restabili nu s'a îndoit și n'a crezut un lucru împotriva mării sale nefârșite, să rostească acel decret de răscumpărare, ce va rămânea totdeauna pentru sufletele alese un obiect de cea mai mare admirație și grațitudine. Și fiindcă ispășirea deplină a păcatului nu se putea face decât din partea unei persoane de o demnitate infinită, Dumnezeu trimite la vremea hotărâtă pe Fiul său iubit, care ia natura omenască răscumpărând astfel pe om și dând jarași voința pierdută de Adam.

Cuvântul Intrupat nu numai ne-a împăcat cu Dumnezeu, nu numai ne-a câștigat drepturile avute la viața veșnică, dar ne-a meritat astfel și așa de nenumărate daruri, încât ne-a pus într'o condiție mai favorabilă, decât cum am fi fost dacă Adam n'ar fi păcătuit. Astfel cu tot dreptul va putea zice sf. Pavel: „Unde s'a înmulțit păcatul, acolo a prisosit darul” [Rom. 5, 20], iar Biserica va putea exclama într'o extază de admirație: „O felix culpa, quae talem ac tantum meruit habere Redemptorem” [himn.] o fericită vină, care a meritat un atare Răscumpărător. E adevărat că Răscumpărarea nu ne dă dintr'odată privilegiiile, ce le-a avut Adam: știința infuză, imposibilitatea, nemurirea trupească; e adevărat, că noi suntem lăsați furiei patimilor și a ispitelor, dar de altă parte cealaltă daruri, ce ni-le dă, ne ușurează foarte lupta, și cu cât cineva luptă mai curajos sub conduita noului Adam, cu atâta încetează mai mult poftele păcătoase, iar tăria sufletului crește până acolo, încât la unele suflete ajunge de a isgoni orice păcat voluntar. E adevărat, că lupta noastră nu se va sfârși, decât cu sfârșitul vieții și izbânda

deplină nu o vom avea, decât în ceriu, dar aceasta va fi cu atât mai strălucită, cu cât o vom câștiga cu mai mare preț.

* * *
Iată, deci, ce prețios lucru este aceea vieată supranaturală, pentru restabilirea căreia n'a fost prea mult înșasă întruparea Cuvântului lui Dumnezeu, și totuși, cât de puțin se prețuiește de cei mai mulți. Cât de ușor se alungă din suflet! Ajunge o plăcere deșartă; căzută de posedarea vre'o unei creaturi, sau de satisfacerea unei patimi năcătoase, pentruca să se zădărnicească rodul Răscumpărării în suflet! Câți dintre noi nu sărbătoresc cu mare solemnitate Nașterea Domnului și Răscumpăratorului nostru fără să între nici măcar pe un singur moment în sufletul propriu și să vadă, dacă Răscumpărarea, a produs roadele sale în el! La câți nu se întâmplă, că în loc să găsească în ei roadele dulci ale Răscumpărării, încă și acuma stau sub legăturile robiei, sub pedeapsa înfricoșată a pierzării în loc să aștepte în ei o vieată dumnezească împărțită de Dumnezeu lui Adan și restabilită de Isus Hristos nu află decât moarte îngrăzitoare. Către câți nu se poate plânge Răscumpărătorul nostru: „Quae utilitas in sanguine meo?": ce folos de sân-

gele meu? Ce folos, că v'am dat această neprețuită comoară a Răscumpărării, iar voi a-ți prădat-o? N'am fi oare și noi dintre aceștia?

* * *
Cu acestea reflexii și întrebării trebuie să ne apropiem de sărbătoarea Nașterii lui Isus. Din acestea sufletul nostru va primi o nouă lumină; va cunoaște că adevăratul rău în lumea aceasta este numai păcatul; că trebuie să fim statornici în a combate toate atacurile vrășmașilor cari ar căuta să ne răcească neprețuita comoară a sufletului: darul sfinților, rodul Răscumpărării, va cunoaște, că secretul tăriei noastre și siguranța izbândeii în lupta ce o aducem, este alipirea noastră tot mai mare de Răscumpărătorul nostru, va cunoaște în urmă, că cea mai mare datorință a noastră este grija de a ne păstra, și înmulți, v. eața supranaturală a darului sfinților, ce însus Răscumpărătorul nostru ne-a adus-o. Astfel se va renaște și în sufletele noastre Isus Hristos și acolo va petrece comunicându-ne o participație a vieții Sale dumnezeiești până ce ni-o va da deplină și desăvârșită în viața beatifică.

O. A. M. D. G.

Preot S. Chișiu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Studiul științelor teologice

Conferință

Este bine și folositor, ca la începutul anului școlar să se reamintească supremele principii, cari trebuie să informeze și să călăuzească educația și instrucția tinerilor clerici seminariali, pentruca dânsii să petreacă anii vieții seminariale cu fruct, precum voește Sfânta Biserică și Mai Marii bisericesti, cari leagă de clerici cele mai frumoase și mai scumpe speranțe. Formarea clerului tânăr este o chestiune de cea mai mare importanță pentru binele Bisericii și a poporului creștinesc. Astăzi mai mult ca oricând avem trebuință de preoți buni. Dar nu vom avea preoți buni, dacă nu vom avea mai întâi clerici buni, iar clericii buni se vor forma prin o bună și adevărată educație și instrucție eclesiastică.

Voi, iubiți clerici, petrecând aici anii de seminar, trebuie să vă formați spiritul eclesiastic, necesar unui preot. Trebuie să vă prevedeați cu două sabii: sabia pietății și a doctrinei, ca să fiți preoți adevărați, după inima Domnului Hristos.

Preotul trebuie să aibă sfințenia vieții, pentruca are să săvârșească și să adminis-

treze cele mai sfinte Taine, și trebuie să dea pildă bună la toți credincioșii. Dar nu e de ajuns ca preotul să fie sfânt, ci trebuie să fie provăzut și cu știința cerută: *Sicut vita, ita doctrina clarere debet*, cum spune Conciliul din Aquisgrana.

Sfințenia și știința, iată cei doi ochi a unui perfect eclesiastic, cum se exprimă Sf. Francisc de Sales.

Dupăce despre sfințenia vieții clericale în cursul anului școlar vi se țin mereu meditațiuni prin cucernicul și zelosul vostru părinte spiritual; eu, în calitate de Prodirector al acestei Academii de Teologie, la mandatul Preasfințitului Domn Episcop, vă voi arăta dorința de a vă năzui din toate puterile, ca să vă prevedeați cu toate armele științelor sacre.

Deci vă voi arăta 1. că această datorință o poruncește Dumnezeu și sfința sa Biserică. În locul al 2-lea o poftesc slujbele preoțești și vrednicia de preot, apoi în locul al 3-lea voi arăta modul în care trebuie să împliniți această datorință.

1. Dumnezeu și Biserica poruncesc preotului să aibă știința preoțească recerută

Cetim în cartea Eșirei, că Arhiereul trebuia să poarte pe piept un fel de decorație strălucită, o țesătură din materie fină, cu fire de aur curat, cu 12 pietri scumpe, pe cari erau scrise cele 12 triburi ale fiilor lui Israel. Această decorație se numea *Engolpion*, latnește *Rationale*, și inchipuia cum ne spune Scriitorul inspirat: *Doctrina și Adevărul*, cari în Arhiereul suprem și primul Judecător al națiunii jidovești trebuiau să salășluiască în pieptul său. — *Și vei pune* — așa poruncește Dumnezeu lui Moise, și *vei pune pe Engolpionul judecății arătarea și adevărul*, [în traducerea latină: *pones in Rationali iudicii doctrinam et veritatem*], și va fi pe pieptul lui Aron, când va intra în Sfânta înaintea Domnului, și va purta Aaron judecățile fiilor lui Israel pe piept înaintea Domnului pururea. Eș. 28. 20.

Aceste două cuvinte: *Doctrina et Veritas: Urim et Thumin* în limba hebraică, așa le tâlcuește Sf. Ieronim: *Idcirco in Sacerdotis pectore Rationale est, et in Rationali doctrina et veritas ponitur, ut discamus, Sacerdotem doctum esse debere, et praeconem dominicae veritatis* [în cap. 2 Maluh]. — Așadară — cum tâlcuește și Origene — preotul trebuie să cunoască adânc învățătura legii, și să o expună cu tot adevărul și cu toată exactitatea. De aceea trebuia să poarte pe piept Engolpionul, pentru că inima sa și sufletul său trebuiau să fie pline de învățatură și de adevăr, ca să poată zice cu psalmistul: *Izbucnit-a inima mea cuvânt bun* Ps. 44.1. Tot, așa și încă mai mult, trebuie să zicem despre preoții din Legea Nouă.

Față de ceilalți preoți și leviți, mai găsim în Cartea Leviților o poruncă mare: *Lege vecinică întru neamurile voastre, ca să aveți știința de a face osebite între cei sfinți și între cei spurcați, și între cei necurați și cei curați. Și să învățați pe fiii lui Israel toate cele din lege.* Levit. 10, 9-11.

De aceea leviții — cari inchipuiau pe clericii de astăzi, înainte de a intra în respectivele lor funcțiuni, petreceau mai mulți ani în studiul serios al diferitelor datorințe legate de oficiile lor cu privire la Tabernacol, Sicriul Domnului, victime, jertfe, în un cuvânt cu privire la cultul divin, însoțit de nenumărate rituri și ceremonii, cuprinse în Cartea Leviților. Și vai de acela care era ignorant ori neabil întru împlinirea datorințelor sale. Ascultați numai un caz. Un anumit Nadab și un Abiu, amândoi leviți, în loc de a folosi focul sacru sau binecuvântat pentru cădelnițele lor, se duc

și pun cărbuni în cădelnițe din un foc profan. Pentru această greșală comisă ori din ușurătate ori din ignoranță, cum cred unii tâlcuitori, în aceeași minută au căzut la pământ și au murit. Din această înfricoșată pedeapsă — vom pricepe — porunca lui Dumnezeu, ca slujitorii altarelor să aibă știința legii, a ritului, tipicului, și a ceremoniilor sacre, cari se fac atât de rău la noi, și în atâtea feluri, cum îi taie capul fiecăruia, iar nu cum prescrie rubrica!!... Ce să zicem apoi despre acei preoți, cari ascultă mărturisiri, fără cunoștințele necesari de Morală, Pastorală, Dogmatică, Drept bisericesc, cari toate se recer în scaunul :povedaniei?

La profetul Malahia apoi Dumnezeu limpede spune: „*Buzele preotului vor păzi știința*“. Mal. 2.7. și îndată adaugă motivul: *și legea vor cerca din rostul lui*. Poporul are trebuință și are dreptul de a învăța legea Domnului dela preot. Această știință o poftia Dumnezeu dela preoții din Legea Vechie, cu toată rigoarea, de aceea tot Dumnezeu zicea prin rostul profetului Osie: *Pentru că ai lăpădat știința, și eu te voiu lăpăda pe tine ca să nu preoțești mie* (Osie 4. 6).

Dacă așadară în Legea Vechie știința pentru preot era atât de necesară, indispensabilă, poruncită în mod atât de sever, cu mult mai mare și mai multă știință se cere dela preoții din Legea Nouă! Căci preoția din Legea Vechie era numai o inchipuire și umbră a preoției din Legea Nouă.

* * *

În Legea Nouă apoi, dumnezeescul Mântuitor și mai limpede impune această datorință preoților săi, zicându-le: *Voi sunteți sarea pământului!* Dar cum? Prin exemplu, de bună seamă, dar și prin știință: *Sal, condiendo alios doctrina et vitae exemplo* [Glossa] Le mai zice apoi: *Voi sunteți lumina lumii!* Cum? Prin exemplu, de sigur, dar și prin doctrină, precum despre sine însuși zisese: *Eu sunt lumina lumii*. Dar în ce chip a fost Isus lumina lumii? Prin exemple, prin învățătura sa și prin grație, amăsurat acelor cuvinte ale sale: *Eu sunt calea*, prin exemplu și *adevărul*, prin doctrină, și *viața*, prin grație, prin dar, cum tâlcuește Sfântul Ioan Gurădeaur. Isus Hristos voește, ca așa să fie și ministrii sau slujitorii săi: să dea pilde bune prin faptele lor, prin viața lor, să învețe pe toți prin cuvintele lor; să dea viață sufletelor prin administrarea sântelor Taine, cari conferesc grația: *Voi sunteți lumina lumii, voi sunteți sarea pământului*.

* * *

Iată pentru ce Biserica, la rândul ei, impune și declară mai amănunțit această datorință a eclesiasticilor prin rostul Conciliilor, a Sfinților Părinți, a Pontificilor Supremi, Papilor dela Roma și a dascălilor săi: *Nullus ad sacra veniat indoctus, nullus ignorantiae tenebris involutus*. Așa Conciliul din Toledo. Conciliul din Trident nu s'a îndestulit cu aceea, ca să prescrie știința recerută pentru singuraticile orduri sau trepte bisericești, ci a satorit și a rânduit întemeierea de Seminarii diecezane, în cari clericii să fie educați în pietatea și știința necesară. Apoi câte a făcut și face Biserica, pentru ca să verse în clericii și preoții săi dragostea spre știință, și să-și câștige această știință ?!

Ea le arată operele cele mari ale tâlcuitorilor și tâlmăcitorilor Sfințelor Scripturi, admirabilele tomuri și volume ale Teologilor săi, ale Apologeților, Canonistilor, Casuiștilor, Analizitorilor... Biserica a fost cea dintâi, care a întemeiat și a deschis acele minunate Universități, din cari au ieșit cei mai mari bărbați de știință și de litere sacre și profane, dar mai ales sacre, spre luminarea și mântuirea lumii. Câte și mai câte au făcut Papii dela Roma pentru a împintena Clerul la studiu la câștigarea de științe și cunoștințe filosofice și teologice, necesari pentru preoți ?! Să pomenim numai Institutule pentru Studii Orientale, pentru Studii biblice, pentru codificarea Dreptului bisericesc răsăritean, deschise la Roma în timpurile noastre... Să pomenim apoi cu mare pietate pe Patriarhii Romei Piu al IX, Benedict al XV și Piu al XI, cari au făcut mari fundațiuni pentru noi Români uniți, ca să avem elevi în Seminarii din Roma, din a căror princiare dărnicii, în anul acesta în luna Mai s'a pus temelial unuia seminar român unit în Roma, pentru 40. de elevi români ! Cum vom răsplăti noi această mare dragoste a Papilor dela Roma față de neamul nostru românesc ?

Să fim deci adânc pătrunși de cuvintele sfântului Ieronim - mai sus citate: *Ut discamus sacerdotem doctum esse debere, et praeconem dominicae veritatis*

II. Funcțiunile preoțești și vrednicia preoțească pretind mare știință în preot.

Intr'adevăr, să vedem care este misiunea preotului în Biserică, în lume ? Ce funcțiuni, ce slujbe are el să săvârșească, fiindcă aceste limpede recer o mare știință în preot !

Misiunea noastră este să învățăm adevărul dumnezeesc și să-l apărăm : *Mergând învățați toate neamurile...* Înainte de

toate preotul trebuie să propovăduiască și să facă pe oameni să cunoască Adevărul pogorit din Ceriu, care este însuș Isus Hristos, Înțelepciunea întrupată : să învețe popoarele, făcându-le să guste acest Adevăr și să iubească pe Domnul nostru Isus Hristos. Trebuie să învețe pe oameni ceace au să creadă, și ce au să facă în raport cu mântuirea vecinică, apoi toate acestea trebuie să le învețe și să le propună credincioșilor cu siguranță, lămurit, limpede și precis. Preotul trebuie să fie rând pe rând Apostol, Invățător, Casuist, Medic, Judecător, Părinte. Mai ales în Taina Spovedaniei, preotul are să împlinească aproape toate aceste funcțiuni. El trebuie să decidă în anumite cazuri ceace este ori nu este în conformitate cu adevărul și dreptatea creștină, cu revelațiunea, cu tradițiunea, cu învățătura Bisericii : *Intreabă pe preot legea* Aggeu 2.12.

Aceasta e misiunea preotului, aceasta este slujba sa. Apoi slujba de a predica, de a mărturisii, de a cârmui sau governa sufletele, despre care zice Sf. Grigore Marele: *Ars artium regimen animarum*, dacă toate aceste slujbe vrem să le împlinim cum se cade, iar nu numai la arătare -- și să ne plătim urechia -- cum se zice, cine nu vede destul de limpede, câtă știință de lucruri dumnezeiești trebuie să aibă un preot ?! Lipsit de știința recerută, preotul nu ar avea decât o putere oarbă, iar Isus Hristos respinge astfel de slujbe, făcute mai mult pentru incassarea de stole, pentru a tunde și mulge turma cuvântătoare, ca un păstor năimit... care nu are adevărată grijă de oi !!

Isus Hristos ridicându ne la marea cinste de preot, ne constituie depozitari și învățători ai științei supranaturale și revelate: *Mergând învățați toate neamurile*.

Dar nu e de ajuns ca preotul să fie organul autorizat al adevărului propovăduit de Isus Hristos, pe care să-l învețe, să-l propovăduiască și el ; ci el, preotul, mai trebuie să fie pururea gata de a apăra acest depozit de credință și de morală creștină. Da, trebuie să ne apărăm sfânta Credință împotriva mulțimei de dușmani, cari o atacă și o combat prin sofismele falzei științe, prin violențe, și mai ales prin frea-mătul patimilor.

Pentru apărarea adevărului dumnezeesc, Preotul trebuie să-și jertfescă odihna sa, liniștea sa, comoditatea, legăturile sale cele mai scumpe, ca să poată zice fără slăbiciune și fără frică împreună cu dumnezeescul Invățător: *Eu pentru aceasta sunt trimis, ca să mărturisesc adevărul*. Ioan 18.37. și cu sfinții Apostoli: *Pentru că noi nu putem să nu grăim cele ce am văzut, și am auzit*. Fapt. Ap. 4.20.

Dacă Sf. Apostol Petru poftia ca toți credincioșii creștini — să fie pururea gata să dea seama despre credința lor, ce va trebui să zicem despre un preot? Or, ca să fie în stare a apăra cu tărie sfânta credință, preotul trebuie să fi făcut studii serioase despre Sfânta Scriptură, Tradițiune Istorie, Drept bisericesc, apoi și despre Filozofia creștină și alte științe ajutătoare... În aceste științe el va găsi tot felul de arme, pentru a apăra cu biruință adevărul combătut din partea adversarilor.

* * *

La aceste studii serioase trebuie să se năzuiască preotul de azi cu atât mai mult, cu cât el limpede vede, că trebuințele sunt mai mari, mai întezitoare. Sfântul Apostol Pavel atrage atenția învățacelui său Timoteiu, ca să propovăduiască mereu cuvântul lui Dumnezeu, și stea de el cu vreme și fără de vreme, să mustre să certe, să îndemne cu toată îndelungă răbdarea și cu învățătura [II. Tim. 4.2], pentru că *în zilele cele de apoi vor veni vremi primejdioase* [3.1]... *când învățătura cea sănătoasă nu o vor primi. ei după poftele sale își vor alege lor și învățători, cari le vor gădili urechile* [4.3]. Aceste vremi sunt tocmai cele din zilele noastre, în cari să răspândesc atâtea greșeli și rătăcirii cu atâtea răutate împotriva adevărilor revelate: *că de ar putea, să înșale și pe cei aleși* [Marcu 3.22]. Vai de preotul care nu este înarmat cu toate armele științei, ca să poată învăța corect pe credincioși și să apere cu tărie adevărurile descoperite! — Greșind el în aceste lucruri mari, nu va promova mărirea lui Dumnezeu, nici binele Bisericii, nici mântuirea sufletelor. Impreună cu preotul vor greși mulți credincioși, și dacă el, preotul, nu știe apăra adevărurile de credință, mulți din pricina lui, vor succomba, vor cădea... De aci marele dicton al Sf. Grigore cel Mare, cu privire la erorile în materie de Religione: *Nullibi periculosius erratur*.

Pe urmă un astfel de preot își micșorează foarte mult înșasă vrednicia sa. Pentru că un preot slab în știință, ignorant, își pierde aureola aceea de admirațiune, de stimă, de respect, de încredere, ce trebuie să încununeze fruntea sa înaintea credincioșilor. Oare care din voi îmi va obiecționa: Dar vezi, părinte, eu voiu fi preot în cutare sat micuț, în filiala sau cătunul acela..., între credincioși de rând, simplii, fără multă carte, deci mie îmi ajunge să știu puțin Catehism, puțină Morală, ceva Dogmă... Ei bine, iubite frate, oare și o mică parohie de sat nu este și aceea o mică împărăție în vasta împărăție alui Dumnezeu, în care Isus Hristos este Capul? Apoi oare nu s'ar

putea găsi și acolo vre-un suflet, care să aibă trebuință specială de a fi mai bine instruat, mai bine apărat împotriva Pocăiților și altor sectari? Mai încolo poți tu ști cecece a rânduit Dumnezeu în planurile sale nepătrunse față de tine? Poți tu să știi toate împrejurările vieții, între cari te poți găsi, unde o bună doză de știință îți va fi cu totul necesară și indispensabilă pentru mărirea lui Dumnezeu și a Bisericii, pentru onoarea vredniciei tale, pentru binele sufletelor? Așadar: *Buzele preotului vor păzi știința*.

Oh câte cunoștințe trebuie să aibă astăzi un preot, pentru ca să poată face o bună pastorație modernă, atât *individuală* cât și *colectivă*! Pastorația individuală se face cu diferite staturi de persoane: cu copii, cu tineret, cu bărbați, femei, bătrâni; cu diferite condiții intelectuale: cu țărani, muncitori, industriași, comercianți, intelectuali, servitori; cu personal de condiții speciale: închiși, militari etc.; cu rătăciți în credință și convertiți, cu diferiți păcătoși, cu bolnavi etc... Pastorația colectivă se face cu familii, cu parohia întreagă, cu pruncii școlari, prin înființarea de Asociațiuni și Reuniuni pii, dezvoltând o *acțiune catolică* — cât de modestă...

Dacă nu vă veți pregăti cum se cuvine să puteți face o astfel de pastorație modernă, vă vor judeca înșiși credincioșii, cari astăzi așteaptă foarte mult dela fiecare preot! Și ne judecă dacă nu ținem o predică cum se cade, vă vor judeca chiar și copiii, de nu vă veți pregăti cum trebuie, la orele de Cateheze!!!

II. Cum trebuie împlinită această datorință

Din cele înșirate până acum rezultă, că trebuie să vă năzuți cu toată seriozitatea și cu tot adinsul să vă câștigați știința necesară statului clerical. Aceasia este o datorință capitală și importantă, întocmai ca și datorința de a vă năzui spre sfințenia vieții: *Sfințenie și Știință*. Voiu spune acum pe scurt cum aveți să vă câștigați știința. În locul întâi aveți să cereți cu căldură dela Dumnezeu această știință, pentru că singur Dumnezeu este Domnul științelor, cunoștințelor: *Dumnezeul cunoștințelor este Domnul* [Deus scientiarum Dominus est] 1 Imp 2.3. apoi: *toată darea cea bună și tot darul desăvârșit de sus este pogorând dela Părintele luminilor*. [Iacob]. Să cerem și ni se va da, să cercăm și vom afla, să batem și ni se va deschide. Să ne rugăm tot mereu împreună cu Psalmistul: *Bunătate și învățătură și cunoștință mă învăță* [Ps. 118]. La rugăciune să adaugem înfrânarea patimilor și desăvârșită umilință, pentru că: *În sufletul cel viclean nu va*

întra înțelepciunea, nici va locui în trupul cel supus păcatului Inț. I. Solom. 1.4. Apoi *Inceputul înțelepciunii este frica Domnului*. Sf. Toma de Aquino, marele Dascăl al Bisericii, înainte de a se apuca de studiu, ajuna, postea și se ruga.

Dar să nu credeți că totul trebuie să ne vină dela rugăciune. Dumnezeu voește ca să ne aplicăm la studiu, la studiu serios, întins, asiduu.

Pământul ca să rodească, pe lângă soare și apă, mai trebuie și lucrat; pâinea se mănâncă în sudoarea feții. Așa și știința se dobândește numai prin studiu fecundat de rugăciune și de binecuvântarea lui Dumnezeu. Cel ce în mod pre-sumptuos ar aștepta dela Dumnezeu știință infuză, vărsată, va rămânea după vrednicie în ignoranța sa: *Păzește-te pe tine însu-ți și învățătura*, scria Apostolul către Timoteu I. 4. 16

Aici mai adaug, că un bun cleric, încă din seminar începe a-și cumpăra tot felul de cărți teologice, filozofice, liturgice, catehetice, omiletice reviste bisericești și altele, alcătuiindu-și din bună vreme o bibliotecă, care apoi o va desvolta și înmulți la vremea sa, când va fi preot, în pastorația sufletelor, când nu va aștepta ca orice cântic să o răscumpere din banii bisericești... cum avem multe cazuri dureroase.

Dar mă veți întreba acuma, în ce mod să studiem, ce reguli să urmăm? Un vestit Episcop din Franța, Mons. Doupanloup, își statorise aceste trei regale: *Multus labor, in labore multa methodus, multa in methodo constantia*. Așadar studiu mult, cel puțin atâta cât îngăduesc puterile fizice și intelectuale, apoi trebuie să studiem cu metodă. Pentru voi, clerici seminariați, cea mai bună metodă este aceea, pe care vi-o prescrie regulamentul seminarial. Ați face nari progrese în studiile teologice, dacă ați învăța numai atâtea ceasuri pe zi, câte sunt orele prescrise de silențiu, folosindu-le acestea numai pentru disciplinele teologice, rămânând apoi pentru cetiri profane alte ceasuri de peste zi. Pe urmă în metodă multă statornicie. Să nu ziceți nici odată: *ceace știu, îmi ajurge*: *Ubi dixisti sufficient, periisti*. Câmpul științelor sacre este de tot vast, imens! Și dacă am avea o viață de câteva veacuri, am învăța nouă și nouă lucruri în Teologie, atâta e de vastă această știință... încât trebuie să învățăm în toate zilele vieții noastre. De aci zicala, că preotul cel bun învață până la moarte...

Să urmăm și noi aceste reguli, căci ne vor fi foarte folositoare. Și dacă vreți și o pildă, vă aduc pilda Sfântului preot Ioan Vianney -- parohul din Ars în Franța, care a trăit numai în veacul trecut, a murit

în 4 August 1859 și a fost declarat de Sfânt din partea actualului Papă Preasfântul Părinte Piu XI în 31 Mai anul 1921.

Acest sfânt preot s pregătia cu toată diligența și la cele mai mici cuvântări. Deși ajunsese la bătrânețe și trecuse prin multe experiențe, în cursul întregii săptămâni se cugeta la predica ce avea să o țină în Dumineca viitoare. Când îl cerca cineva, ori îl afla în biserică rugându-se, ori în odaia sa pregătindu și Omilia sau cuvântarea sa pe Duminecă ori sârbătoarea proximă. Nu era un preot de mare ingeniu, de mare talent, ci mai mult de o capacitate mediocră, slăbuță. Cu toate aceste predicile sale, pline de simplitate și de adâncimea Evangheliei, înălțau și convinseseră mințile multor necredincioși, și întorceau inimile cele mai tari și împietrite. El era un preot, care cu studiul împreună rugăciunea, și cu sfintenția unia știința. Preabunul Dumnezeu în mod minunat a binecuvântat activitatea sa preotească.

Iubiților! Vremile rele și primejdioase, prevestite de Sf. Apostol Pavel către Timotei -- cum am zis și mai înainte, sunt vremile de azi. Iată ce citim în ziarul "Cuvântul" dela 3 Noemvrie a. c. Nr. 1989 în articol editorial: După congresul preoților:

Doamne, triste vremuri am ajuns. Triste și primejdioase. O singură speranță ne mai susține, să se ivească mai repede o generație nouă, care să ia deapropoie asupra și grija de a vindeca rănille poporului nostru". E ad vârat că acel articol se referențe la stările din biserică ortodoxă... Dar e adevărat și aceea că și în poporeniile noștri sunt multe rane de vindecat. Voi sunteți generația cea nouă, dela cari Biserica și Superioriile ei așteaptă mult, multe, foarte multe. Năzuți-vă deci să vă înarmați în anii vieții seminariale cu toate armele științelor și cunoștințelor necesari, ca să fiți apoi la vremea sa buni și aleși preoți în via Domnului, spre mai marea mărire alui Dumnezeu, spre binele și prosperarea sfintei noastre Biserici spre mângăierea și bucuria Superioriilor bisericești, spre fericirea și mântuirea suflete'or credincioșilor cari se vor încredința grijei și păstorirei voastre.

Dorim tuturor cetitorilor

Sărbători fericite și vesele!

Diverse.

Consacrarea P. S. Sale Episcopului Ștefan Fiedler. În ziua de 7 Dec. a. c. a avut loc la Oradea solemnitatea consacrării P. S. Sale Episcopului *Ștefan Fiedler*, noul Arhiepiscop al Diecezelor catolice de Oradea și Satu-Mare. Consacrarea a fost făcută de către Excelența Sa *Angelo Maria Dolci*, *Nunțiul Apostolic* asistat de Excelența Sa *Contele Majláth* episcopul catolic al Transilvaniei și P. S. Sa Episcopul *Pacha* al Timișoarei. La solemnitate au fost prezenți și Excelența Sa Episcopul *Valeriu Traian Frențiu* de Oradea, P. S. Sa Episcopul *Roman Ciorgariu* arhiepiscop ortodox de Oradea, *Monsignorul Luigi Arrigoni* secretarul Nunțiaturii Apostolice, *Monsignorul Szabó*, fostul Administrator Apostolic al Episcopilor de Oradea și Satu-Mare, precum și alte personalități, reprezentante de ale autorităților civile și religioase din Oradea și Satu-Mare. În ziua următoare consacrării P. S. Sa Episcopul Fiedler și-a făcut instalarea solemnă în Scaunul Arhiepiscop din Oradea, iar în ziua de 14 Dec. c. a ocupat tronul episcopal în catedrala din Satu-Mare, în cadrul unor serbări și festivități impozante.

Exemplul Regelui. Din cauza grelei crize economice prin care trece Țara, bugetul anului 1931 a impus mari economii. Aceste economii reclamau mari jertfe pentru toate categoriile de cetățeni. M. S. Regele -- voind să fie și El părtaș, împreună cu Țara, acestor jertfe necesare -- a trimis Dlui G. Mironescu președintele Consiliului de ministri o scrisoare prin care cere reducerea cu 22% a listei civile pentru întreaga Familie Domnitoare. Iată și scrisoarea M. Sale Regelui:

„Astăzi, dl. Ministru al Finanțelor mi-a supus spre semnare Mesagiul către Parlament pentru legea reducerilor de salarii a funcționarilor publici.

Cu durerea în suflet, și numai din cauza stării grele financiare a Țării, M'am hotărât să iscălesc această diminuare.

Sunt sigur că toți cei vizați vor pricepe că acest sacrificiu li-a fost impus de circumstanțe și că vor găsi în patriotismul, care a caracterizat totdeauna pe cetățenii Țării Mele în timpuri grele, puterea de a suporta ceste greutăți, pe care le doresc și le nădăjduesc de cât mai scurtă durată.

În aceste împrejurări, inima și conștiința Mea nu pot răbda ca aceasta reducere să nu Mi-o impun și Eu.

Vă rog, deci Domnule Președinte al Consiliului, să dați indicațiile convenite Ministerului de Finanțe, să Mi se aplice și Mie și Membrilor Familiei Domnitoare re-

ducerea de 22% asupra dotațiilor înscrise în buget.

Vă rog scumpe Domnule Președinte al Consiliului, să credeți în toată stima și afecțiunea ce V'o port".

CAROL.

Aceasta shrisoare a fost citită în Parlament, în mijlocul unei calde manifestațiuni de mulțumită. Indemnați de gestul M. Sale Regelui, parlamentarii au cerut și ei reducerea diurnelor lor.

Servească această hotărâre a celor de sus, ca un exemplu pentru cei de jos!

Lupta contra sectelor. Reuniunea Femeilor Române „Sf. Maria” din Cluj a ținut în zilele trecute o impozantă adunare în cartierul „Mănăstur” al Clujului, unde s'a ținut o conferință de combatere a sectelor. Ședința a fost deschisă de Dl. I. Pescariu, iar conferința a ținut-o Dl. Enea Ramonțianu directorul Școlii Normale de băieți din Cluj, care a scos în relief doctrina diferitelor secte combatându-le și arătându-le întru cât ele sunt periculoase. Ședința e închisă prin frumoasele cuvinte ale Dnei Maria Agârbiceanu care mulțumește femeilor române din Mănăstur pentru concursul pe care l-au dat ele întotdeauna Reuniunii „Sf. Maria”.

Felicităm conducerea Reuniunii pentru frumoasa idee de a se deplasa din când în când în cartierele muncitorilor români, ținând conferințe de o importanță atât de mare ca despre sectele religioase, tocmai acolo unde propaganda sectelor periculoase și a diferitelor curente e mai intensă.

A. St. R. U. Asociațiunea Națională a Studenților Români Uniți din Cluj, a primit în ședința din 23 Nov. a. c. demisia Dlui V. Bondrea președintele Asociației. Demisia a fost primită din cauza că s'a împlinit anul de când Dl. Bondrea a fost ales președinte, iar acum urma să fie ales un nou comitet. Dar plenul apreciind activitatea Dlui Bondrea, l-a reales din nou ca președinte. Nu știm ce a intervenit între timp că într'o ședință trecută Dl. Bondrea și-a dat din nou demisia iar în locul D-Sale a fost ales un alt comitet în frunte cu Dl. Octavian Negrea președinte, Dl. Gheorghe Miculaș vicepreședinte, Dl. Emil Popa secretar general. Dorim noului comitet rodnică activitate spre tot ce-i bun și frumos pășind pe urmele înaintașilor săi: Dr. I. Socaciu și V. Bondrea.

Concertul dela Biserica Armenilor.

În zilele trecute, am avut ocazia să auzim la Catedrala Armenilor, un reușit concert artistic, executat de

către toate cercurile muzicale din orașul nostru. Concertul a constat din coruri, solo-uri, dueturi, toate combinate cu succes și în deplină armonie.

Remarcăm punctul de deschidere „*Tatăl Nostru*” executat de corul armenilor, duetul „*Ave verum*” de Don Lorenzo-Perossi, executat cu atâta artă de Dna Coloneț *Iuga* și Clarisimul *Dr. Ioan Pavel*, profesor la Academia de Teologie, debutul Dlui Prof. *Ionescu-Butaș*, Dna *Matyasovicu* Di *Nits* și solo *Pregheira* de Stradella executat de către Clarisimul *Dr. Ioan Pavel*, care și de data aceasta s'a afirmat ca un bun cunoscător al artei muzicale.

Aplaudăm ascmenea idei de unire a tuturor forțelor muzicale din localitate pentru a ne procura clipe atât de plăcute cum au fost clipele petrecute la Concertul din Catedrala Armenilor.

O frumoasă serbare la Școala Normală de fete. Sâmbata în 29 Nov. a. c. a avut loc la Școala Normală de Fete din localitate o frumoasă serbare, sub conducerea Domnișoarei *Aurelia Suci* directoara Școlii, și cu concursul Dșrelor *Valeria Coste*, *Miți Morariu* și *Elenața Bodnariu*. Serbarea a constat din coruri, monoloage, recitări de poezii, dansuri naționale, nelipsind nici plăcutele puncte muzicale executate de orchestra cl. VII-a. Intr'o atmosferă familiară, serbarea se termină prin reușita piesă „Aparența înșală”.

Al treilea centenar dela moartea lui Kepler. Societatea astronomică din Franța se pregătește de a celebra după cum se cuvine al treilea centenar dela moartea astronomului *Iohannes Kepler*.

Iohannes Kepler, s'a născut în anul 1571, a fost profesor la Graz și la Praga. A fost matematicianul și astronomul Impăratului Rudolf al II-lea. El a fost acela care în lucrarea sa *Astronomia nova* — a stabilit legile mișcării corpurilor cerești; a fost primul care a măsurat distanța dela

pământ la celelalte planete și a construit prima luneta astronomică. A murit în anul 1630.

Desvelirea bustului lui Mihail Eminescu. În ziua de 7 Dec. c la Cernăuți a avut loc mari serbări naționale cu ocazia desvelirii bustului lui Mihail Eminescu. Bustul a fost ridicat din străduințele Ligii Culturale. Solemnitatea s'a început printr'un parastas și rugăciune pentru odihna sufletului lui Mihail Eminescu, apoi au început cuvântările obișnuite. Au vorbit: Dl *Gherasim* în numele Ligii Culturale. Dl *Sauciuc Săveanu* în numele guvernului, Dl *I. Nistor* în numele Academiei Române.

Seara a avut loc conferință și festival artistic, în Sala Teatrului Orășenesc.

Bustul a fost lucrat de sculptorul R. Hette din Iași, așezat fiind în fața catedralei orașului.

Brâu protopopes de mătăsoasă roșie moire, calitate superioară, lungime reglementară 3 m. 55 cm., cu ciucuri roșii mătăsoasă de 15 cm. lățime la cingul 12 cm. și $\frac{1}{2}$, se află la *Librăria Diecezană* cu prețul de Lei 1380, plus spesele postale.

Doritorii săne anunțe imediat, pentru a face comanda din timp. La cerere se mai pot confecționa brăie și în lungimea de 3 m. 90 cm. (35 cm. în plus), cu o majorare de Lei 160.

Bibliografie.

Agricultură, Zootehnie și Grădinărit de Nicolae Pop profesor. (Editura Națională Ciornei, București). Prin această operă Domnul Profesor Pop dela Blaj ne-a dat o carte de o foarte mare valoare și necesitate. E o carte în care sunt reunite, într'un stil concis, ușor de înțeles, dar în același timp într'un limbaj științific superior, chestiuni generale de Agricultură, Grădinărit, Silvicultură, Apicultură, Mașini agricole, Economie rurală, Zootehnie, etc, cu un cuvânt o carte care tratează toate lucrurile necesare unuia care se ocupă cu agricultura.

O recomandăm tuturor preoților și învățătorilor, cari — pe lângă menirea lor — trebuie să-și țină și de datoria de a da sfaturi țăranilor pentru exploatarea rațională a pământului. Prin cartea Domnului Nicolae Pop, această datorință este în mod considerabil ușorată.

Tratează nu numai chestiuni generale, dar chiar amănunțe de specialitate, fapt care face că aceasta carte să fie cu succes întrebuințată de cercetătorii în materie agricolă și chiar de specialiști. Nu mai vorbesc despre cei profani în materii agricole, cari — după citirea acestei cărți — vor fi perfect inițiați în chestiunile agricole.

Și încă un lucru pentru care cartea Domnului Nicolae Pop merită o deosebită atenție: că pe lângă chestiuni de ordin general și chestiuni de specialitate cartea tratează și chestiuni de actualitate ca: revalorizarea produselor agricole, bursele, chestiunea contabilității agricole, inspectoratele zootehnice, precum și chestiuni de știință și tehnică agricolă, ca analiza pământului, mașini agricole, etc. Termină printr'o tură în istoria politicii noastre agrare. Cartea are format octav, 551 pagini, se găsește spre vânzare la autor, iar prețul — luând în considerare materialul tratat și eleganța cărții — este foarte redus: 160 Lei.

Cu deosebită bucurie anunțăm Onorații cititorii că A. G. R. U. și-a intensificat activitatea prin înființarea „Bibliotecii Populare”. Prin aceasta literatura bisericească se îmbogățește, câștigând astfel la sfârșit de an un bilanț laudabil. În cadrele acestei biblioteci a apărut până acum două cărți: **Rugăciunea Domnului și Suspiniul Creștinului**, ambele eșite din condeiul inepuizabil al Păr. Arhidiacon Ion Agârbiceanu, eruditul scriitor bisericesc care printr'o considerabilă risipă de muncă nu încetează nici un moment de a-și da și jertfi tot timpul liber în serviciul Bisericii. Incepând prin frumoasele conferințe prin articole de presă, prin cărți publicate, activitatea literară a Păr. Agârbiceanu e de neprețuit. Acum vine cu noi surprize. Sfaturi cum să ne rugăm, explicări de rugăciuni, toate lucruri scumpe nouă

Rugăciunea Domnului, scrisă într'o limbă frumoasă cum numai Păr. Agârbiceanu știe, și într'un stil ușor, tratează despre rugăciune în general și rugăciunea „Tatăl nostru” în special. Ne arată cum să ne rugăm, ce să cerem, folosul rugăciunii, iar după ce ne pregătește pentru rugăciune ne dă explicații pentru cea mai frumoasă rugăciune, pentru Tatăl Nostru. Cartea se află de vânzare la Episcopia Unită din Oradea și încurând se va găsi și la Librăria Diecezană din Gherla. — Prețul 20 Lei.

Suspiniul creștinului, tratează despre păcatul strămoșesc, despre sfinți, despre mântuire, apoi, trece la o amănunțită explicare și analiză a frumoasei rugăciuni a curioșului Păr. Efrem Sirul.

Și aceasta se găsește de vânzare la Episcopia Unită din Oradea și — încurând — la Librăria Diecezană din Gherla. — Prețul 20 Lei.

Felicităm pe Păr. Agârbiceanu pentru faptul, că a întreprins această acțiune de educație religioasă a publicului român. De asemenea felicităm și A. G. R. U. pentru bine venita idee ce a avut o, creștând Biblioteca Populară care continuând pe calea deschisă de Păr. Arhidiacon Agârbiceanu — va deveni un adevărat organ de regenerare morală și religioasă a poporului român.

Zorii dimineții, întrevăd o zi frumoasă și senină

Cheia sectelor religioase. E titlul noiei cărți a P. S. Sale Episcopul Grigore Comșa al Aradului, episcopul atât de bine inițiat în tinerile sectelor religioase. Cartea tratează despre doctrina fiecărei secte în parte, combatându-le în termeni bine documentați iar la urmă arată punctele cari despart fiecare sectă de Biserica greco-ortodoxă

Cartea P. S. Sale Episcopului Comșa, are darul de a fi venit tocmai în aceste timpuri, când sectele religioase cutreeră satele și orașele noastre, când — după cum a spus și P. S. Sa Episcopul Iuliu în Senat — sectele religioase reprezintă un mare pericol pentru Neam și pentru Țară. Cartea se găsește de vânzare la Librăria Diecezană Arad. — Prețul 25 Lei.

Noua Lege de Păr. Ion Goron, E o carte nouă, tipărită în Editura Eparhiei Ort. Române din Cluj, tratează despre omul de azi dornic de mărirea și bogăția omenească, dar care nesocotește cuvintele Domnului care a zis să nu ne adunăm bogății pe pământ urde moliile la mână, ci să ne adunăm bogățiile în ceriu. Cartea se găsește de vânzare la Librăria Eparhiei Ortodoxe Române Cluj, Piața Cuza Vodă 6. — Prețul 40 Lei.

LA LIBRĂRIA DIECEZANĂ, Gherla

se află de vânzare

Stropi de Rouă

de *Dr. Alexandru Nicolescu*, Episcopul Lugojului. — Prețul 100 Lei.

Minunile Lui Isus

Explicate în omilii, trad. de *Dr. George Fireza*. — Prețul 120.

Istoria unui Suflet

editura sf. Unire. — Prețul 100 Lei

Momente din Viața Bisericii unite în ultimii zece ani

de *I. Georgescu*. — Prețul 100 Lei.

Cărți de rugăciuni:

Mângăierea creștinului de Genț. — Prețul 85 Lei.

Galea Ceriului. — Prețul 30 Lei.

Vie împărăția Ta. — Prețul 40 Lei

Conducătorul. — Prețul 20 Lei.

Toate cărțile se vând în prețul indicat fără de porto care se va plăti ulterior.

DECRETELE

Gonciliilor Provinciali I. și II
se află de vânzare la Librăria Diecezană Gherla. — Piața Unirii 13.

Prețul unui exemplar 100 Lei, plus porto postal.

